

58%

no visiem Rīgas lidostas pasažieriem šagada pirmajos četros mēnešos pārvadājusi aviokompānija *airBaltic*. Būtiska tirgus daļa ir arī aviokompānijām *Ryanair* un *Norwegian*. 2026. gadā no janvāra līdz aprīļa beigām lidostā apkalpoti nedaudz vairāk par diviem miljoniem pasažieru.

PAŠVALDĪBAS SIA Rīgas namu pārvaldnieks (RNP) pagājušajā gadā strādāja ar 82,937 miljonu eiro apgrozījumu, kas ir par 2,9% vairāk nekā 2024. gadā, bet RNP peļņa samazinājās 2,9 reizes un bija 3,103 miljoni eiro. No pērn gūtajiem ieņēmumiem 73% veidoja dzīvojamu un nedzīvojamu māju apsaimniekošana, 25% – plānoto remontdarbu izpilde, bet 2% – pārējie sniegtie pakalpojumi. LETA

sleja

Zeme ir valsts pamats

Rolands Feldmanis*

KAD runājam par valsts drošību, parasti domājam par militāro potenciālu vai enerģētisko neatkarību. Taču ir vēl viens resurss, kura nozīmi mēdzam pietiekami nenovērtēt, – zeme. Lauksaimniecības un meža zeme nav vienkārši aktīvs bilancē. Zeme ir valsts pamats un nākotnes attīstības garants, bet tā pamazām izslīd no Latvijas pilsoņu rokām – klusi, juridiski nevainojami, taču stratēģiski bīstami. Pēc kompānijas *Lursoft IT* pētījuma datiem, 2025. gadā Zemesgrāmatā īpašnieka maiņa reģistrēta 8884 hektāriem zemes – par 17% mazāk nekā 2024. gadā. Taču šie skaitļi rāda tikai daļu no kopainas.

Latvijā bieži izdevīgāk ir iegādāties nevis pašu nekustamo īpašumu, bet uzņēmuma kapitāldaļas, kura bilancē zeme atrodas. Nodeva ir mazāka, un darījums Zemesgrāmatā neparādās. Rezultātā simti un pat tūkstoši hektāru pāriet no viena investora pie otra, statistikā to neatspoguļojot. Spilgts piemērs ir Zviedrijas meža īpašnieku kooperatīvās sabiedrības darījums, kurā aptuveni 135 000 hektāru zemes tika nodoti *Ikea* grupas kompānijai *Ingka Investments* par 720 miljoniem eiro. Šis milzīgais darījums Zemesgrāmatā neatstāja gandrīz nekādas pēdas.

Jāatgādina, ka valsts pamatu veido trīs galvenie resursi – zeme, cilvēki un uzkrātais kapitāls. Zeme pati par sevi ir kapitāla forma, un tai ir sagaidāma atdeve, ko var palielināt ar tehnoloģijām un cilvēkresursiem. Šopavasār Latvijā lauksaimniecības zemes

hektārs maksā vidēji 4825 eiro – krievni mazāk nekā Igaunijā (7033 eiro/ha) vai Lietuvā (5590 eiro/ha). Taču šī situācija nav ilgstoša, un cenas izlīdzināsies. Tieši tagad, kamēr zeme ir lēta, tās iegāde reāli ir pieejama tikai tiem, kuriem ir lēts ilgtermiņa finansējums. Latvijas lauksaimniekiem tāda nereti nav, taču skandināvu investoriem un starptautiskajiem fondiem ir. Risks ir skaidrs: izlīdzinoties Eiropas Savienības atbalsta nosacījumiem, zeme var vairs nepiederēt vietējiem iedzīvotājiem un tās nestie augļi var nonākt investoru mītnes zemēs, nevis Latvijā. Scenārijs ar meža zemi, kuras vērtība investora rokās dažu gadu laikā dubultojas, var atkārtoties plašākā mērogā. Risinājums nevar būt tikai aizliegumi un ierobežojumi, it

Zeme ir jāsaglabā Latvijas pilsoņu rokās

īpaši, ja tie attiecas uz pašu lauksaimniekiem. Ražošanas rīkam vajag piederēt tam, kurš ar to strādā!

Var sekot Ziemeļvalstu piemēram, kur kooperatīvi aktīvi iesaistās zemes iegādē. Kooperatīvs nodrošina stabilitāti: lēmumi par zemes atsavināšanu tiek pieņemti kolektīvi – padomēs un kopsapulcēs –, tie nav viena īpašnieka impulsīvi lēmumi. Tas mazina spekulatīvu darījumu risku un stiprina ilgtermiņa skatījumu.

Ir pienācis laiks kooperāciju attīstīt ne tikai kā tirgus instrumentu, bet arī kā stratēģisku mehānismu nacionālo vērtību saglabāšanai. Zeme nav tikai skaitlis bilancē – tā ir vajadzīga valsts drošībai un nākotnei un ir jāsaglabā Latvijas pilsoņu rokās. ●

*Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas valdes priekšsēdētājs

Rubrikā Uzņēmēja sleja ikvienam uzņēmējam un uzņēmuma vadītājam ir iespēja paust savu viedokli par notiekošo ekonomikas un finanšu jomā valstī, pastāstīt par aktualitātēm un sasniegumiem pārstāvētajā nozarē un uzņēmumā. Rakstiet:

✉ magda.riekstina@dienasmediji.lv

Kārtīgi neuzrauga se

Latvijā bija pieejamas nelegālās prognožu platformas,

Dace Skreija

LAI gan prognožu platformas, piemēram, *Polymarket.com* un *Kalshi.com*, Latvijā ir nelegālas, pirms neilga laika daļa iedzīvotāju tām varēja piekļūt, neizmantojot tehnoloģiskus apkārtceļus.

Piemēram, ar telekomunikāciju un informācijas tehnoloģiju (IT) uzņēmuma *Bite Latvija* kabeļa interneta pieslēgumu varēja piekļūt abām platformām – gan *Polymarket.com*, gan *Kalshi.com*. Uzņēmums *Bite Latvija* gan *Dienai* skaidro, ka, veicot padziļinātu situācijas pārbaudi, konstatēja tehnisku kļūmi bloķēto tūmekļa vietņu sinhronizācijas sistēmā. Šis kļūmes dēļ atsevišķas vietnes, kas ir iekļautas bloķēto domēnu sarakstā, īsu brīdi varēja būt pieejamas daļai *Bites* klientu. Patlaban kļūme ir novērsta un piekļuves ierobežojumi tiek nodrošināti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, apgalvo *Bite Latvija*.

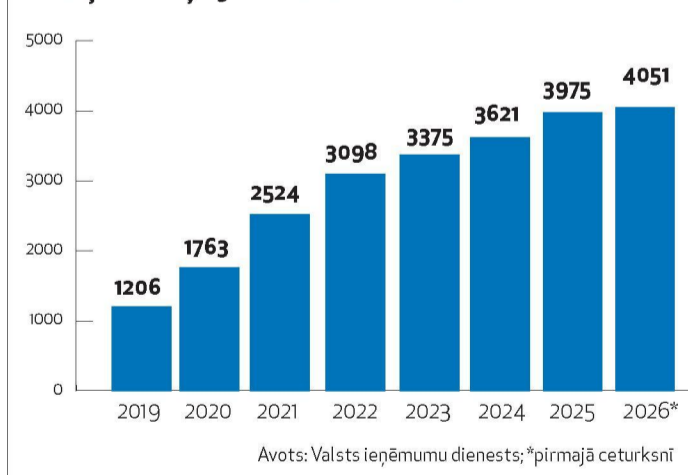
Savukārt ar telekomunikāciju un IT uzņēmuma *Tele2* mobilo internetu varēja piekļūt vietnei *Kalshi.com*, bet ne vietnei *Polymarket.com*. Patlaban piekļuvi *Kalshi.com* vietnei *Tele2* ir bloķējis, vienlaikus cenšoties skaidrot iemeslu, kāpēc iepriekš piekļuve minētajai vietnei nebija ierobežota. *Tele2* arī vēlas nodrošināt to, lai līdzīgas situācijas neatkārtotos nākotnē. Uzņēmuma *Tele2* pārstāvji *Dienai* norāda, ka informāciju par vietnēm, kuras ir jābloķē, saņem no dažādām valsts institūcijām, arī no Patērētāju tiesību aizsardzības centra un Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes. Pēc informācijas saņemšanas vietnes manuāli tiek reģistrētas sistēmā un tiek bloķētas.

Atsevišķos gadījumos ar telekomunikāciju un IT uzņēmuma *Latvijas Mobilais telefons* (LMT) mobilo internetu var piekļūt vietnei *Polymarket.com*, bet ne vietnei *Kalshi.com*. LMT Kiberdrošības uzturēšanas daļas vadītājs Jānis Matēvičs skaidro, ka uzņēmums izmanto automātisku sistēmu, kas saņem bloķējamo domēnu vārdu sarakstu no IT drošības incidentu novēršanas institūcijas *Cert.lv*, kam savukārt to piegādā atbildīgās valsts ie-

▲ **PROGNOŽU** platformas ir padarījušas par spēli jebkuru sociālās dzīves aspektu gan individu, gan starp nopietnām, analītiskām prognozēm un azartspēļu likmēm. 2026. gadā ir bijuši vairāki aizdomi karadarbību Tuvajos Austrumos.

Nelicencēto interaktīvo azartspēļu vietņu bloķējamie domēnu vārdi

stādes. Izmantojot LMT nodrošinātos DNS servera uzstādījumus, abas vietnes – *Polymarket.com* un *Kalshi.com* – atvērt nevar.

Dienas apskatītajā gadījumā nav runa par to, ka *Bites*, *Tele2* vai LMT klients būtu speciāli mainījis iestatījumus, bet tie ir saglabājušies tādi, kādi tie ir, gadiem ilgi, jo vajadzīgā tālruna funkcionalitāte tiek nodrošināta.

Nevar izsekot

No šagada 1. aprīļa Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (IAUI) ir pievienota Valsts ieņēmumu dienestam (VID). Nozares uzraudzību un kontroli veic divas VID Nefinanšu sektora uzraudzības pārvaldes struktūrvienības. Azartspēļu un izložu uzraudzības daļa risina licenču izdošanu, atbilstības un juridiskās ievirzes jautājumus,

savukārt Azartspēļu un izložu kontroles daļa veic klātienē, attālināto, tehnisko un finansiālo kontroli. VID *Dienai* skaidro, ka abas platformas – *Polymarket.com* un *Kalshi.com* – joprojām ir bloķēto domēnu sarakstā, bet bloķēšanas praktiska īstenošana ir telekomunikāciju operatoru atbildība.

VID uz *Dienas* norādi, ka noteiktā laikā abas šīs platformas bija brīvi pieejamas, atrunājas, ka Latvijā ir vairāk nekā 150 elektronisko sakaru komersantu, kas nodrošina interneta pieslēgumus iestādēm un māsaimniecībām. Iestādei ir nepieciešams precīzi zināt, kurš elektronisko sakaru komersants konkrētajā vietā nodrošina pieslēgumu, un tikai tad var veikt pārbaudi un noskaidrot, kāpēc kāda no bloķētajām vietnēm ir pieejama – vai tā ir tehniska kļūda vai ļaunprātīgs likuma pārkāpums. Tomēr jāatzīmē, ka *Diena* apskatīja vien lielākos – ar vislielāko klientu skaitu – telekomunikāciju operatorus.